

Теоретичні аспекти обліку основних засобів

Колісник О.П.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри бухгалтерського обліку
Університету державної фіскальної служби України

Поліщук М.С.

студент
Університету державної фіскальної служби України

У статті розглянуто теоретичні основи обліку основних засобів. Проаналізовано трактування сутності основних засобів в економічній літературі різними авторами. Визначено нормативно-правове забезпечення обліку основних засобів, проблемні аспекти узгодженості бухгалтерського та податкового обліку основних засобів обліку, а також шляхи їх вирішення.

Ключові слова: основні засоби, облік основних засобів, ефективність використання, оцінка основних засобів, переоцінка основних засобів, амортизація основних засобів.

Колесник Е.Ф., Полищук М.С. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ УЧЕТА ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ

В статье рассмотрены теоретические основы учета основных средств. Проанализирована трактовка сущности основных средств в экономической литературе разными авторами. Определены нормативно-правовое обеспечение учета основных средств, проблемные аспекты согласованности бухгалтерского и налогового учета основных средств учета, а также пути их решения.

Ключевые слова: основные средства, учет основных средств, эффективность использования, оценка основных средств, переоценка основных средств, амортизация основных средств.

Kolisnyk O.P., Polishchuk M.S. THEORETICAL ASPECTS OF THE ACCOUNTING OF FIXED ASSETS

The article deals with the theoretical bases of the accounting of fixed assets. The interpretations of the substance of fixed assets in the economic literature by various authors are analyzed. It is determined the regulatory and legal framework of audit of fixed assets and problematic aspects concerning the consistency of accounting and tax accounting of fixed assets and the ways of their solution.

Keywords: fixed assets, accounting of fixed assets, efficiency of use, valuation of fixed assets, revaluation of fixed assets, depreciation of fixed assets.

Постановка проблеми у загальному вигляді. В умовах ринкової економіки та конкуренції успішно функціонують ті виробники, які ефективно використовують свої ресурси, зокрема основні засоби виробництва. Це вимагає постійного контролю за ефективністю їх використання для потреб управління виробничою діяльністю. Одним з основних завдань обліку основних засобів є надання повної, правдивої та неупередженої інформації щодо них. Однак інформація, що міститься у фінансовій звітності щодо основних засобів, не завжди є такою через недосконалість вітчизняного законодавства та постійні зміни в ньому, тому основні засоби потребують подальшого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження питань бухгалтерського обліку основних засобів ведуться постійно як вітчиз-

няними, так і зарубіжними вченими. Зокрема, ці питання висвітлені в працях С.Ф. Голова, В.В. Сопка, Ф.Ф. Бутиця, Л.І. Жидєєвої, А.В. Максименка, О.І. Бондара, Р.Л. Хом'яка та інших науковців.

Питаннями оцінювання ефективності використання основних засобів підприємства займалися такі вітчизняні вчені та фахівці, як М.Д. Білик, М.А. Болюх, М.Г. Грещак, М.С. Герасимчук, В.М. Мельник, В.О. Меца, С.Ф. Покропивний, О.В. Павловська, Г.В. Савицька.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Однак низка питань, таких як визначення справедливої та переоціненої вартості, методи нарахування амортизації, вдосконалення обліку ремонту основних засобів, наближення вітчизняного обліку до міжнародних стандартів, залишаються актуальними та потребують подальших досліджень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження основних теоретичних аспектів обліку основних засобів та визначення пропозицій щодо наближення національних стандартів до міжнародних стосовно обліку основних засобів.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах господарювання необоротні активи відіграють визначальну роль, оскільки вони становлять вагомую частину майна будь-якого суб'єкта господарювання, забезпечуючи його виробничу діяльність.

Необоротні активи – сукупність майнових цінностей підприємства, які багаторазово беруть участь у процесі господарської діяльності та переносять на продукцію свою вартість частинами задля отримання економічної вигоди (прибутку). Важливою їх складовою є основні засоби.

Сучасні наукові дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених надають підходи до трактування поняття «основні засоби», найтипівіші з яких наведені в табл. 1.

Основні засоби досліджуються вченими здебільшого у сфері бухгалтерського обліку, фінансів, інвестицій та економіки підприємства.

Аналіз наведених визначень поняття «основні засоби» дає змогу стверджувати, що більшість авторів, розкриваючи сутність цієї категорії, акцентує увагу на таких ключових критеріях визнання основних засобів, як матеріальність (наявність матеріально-речової форми), призначення (утримуються задля використання їх в процесі виробництва, постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або виконання адміністративних чи соціально-культурних функцій), строк корисного використання (більше року або операційного циклу, якщо він більше року).

Для детальнішого дослідження сутності основних засобів необхідно розглянути їх розкриття в нормативно-правових актах України та Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку (табл. 2).

Можна виділити певні ознаки, які притаманні законодавству щодо обліку основних засобів в Україні. Зокрема, об'єктивною ознакою законодавства є множинність його актів, що зумовлюється такими чинниками:

1) законодавство регулює різні сфери підприємницької діяльності, кожна з яких має свої особливості, що враховується в спеціальних нормативних актах;

2) законодавству притаманна суперечливість чинних нормативних актів один одному.

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють вітчизняний облік основних засобів, є Податковий кодекс України та Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 «Основні засоби», між якими існують деякі розбіжності. Визначення основних засобів задля бухгалтерського та податкового обліку відрізняється наявністю вартісного критерія, який розмежує в обліку власне основні засоби та малоцінні необоротні матеріальні активи. В бухгалтерському обліку застосування такого критерія є добровільним, а в податковому – обов'язковим. Для порівняння бухгалтерського та податкового обліку основних засобів використовуємо табл. 3.

Одним з проблемних питань є складність оцінювання основних засобів, що полягає у виборі вартості, за якою їх слід вимірювати. Традиційним та найбільш методичним чином розробленим способом оцінювання в національній обліковій практиці є відображення основних засобів за первісною вартістю, яка складається з фактичних витрат на їх виробництво та придбання. Проте під час оцінювання основних засобів в умовах інфляційних процесів застосування первісної вартості може привести до негативних наслідків. Навіть за умов незмінних цін потенціал основних засобів не є незмінним, оскільки скорочується строк їх служби, вони стають морально застарілими.

1 вересня 2015 р. відбулося набуття чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо зменшення податкового тиску на платників податку» від 17 липня 2015 р. № 655-VIII [11].

З урахуванням внесених змін збільшено до 6 000 грн. вартісний критерій віднесення матеріальних активів до основних засобів. Проте під час оцінювання основних засобів в умовах інфляційних процесів застосування первісної вартості може привести до негативних наслідків. Навіть за умов незмінних цін потенціал основних засобів не залишається незмінним, оскільки скорочується строк їх служби, вони стають морально застарілими.

Основні засоби, які придбані в різний час та мають однакові характеристики, матимуть різну вартість, а проведення постійних переоцінок збільшує витрати підприємства, що, зрештою, впливає на його фінансовий результат.

Основними проблемами, що виникають в процесі оцінювання за справедливою вартістю основних засобів, є такі:

Трактування сутності поняття «основні засоби» в економічній літературі

Автор	Визначення
Й.С. Завадський [1, с. 444]	Основні засоби – це засоби праці, що беруть участь у процесі виробництва протягом багатьох циклів, зберігаючи свою натуральну форму, та поступово за ступенем зношення переносять свою вартість на продукцію, що виробляється.
С.М. Гречко [2, с. 23]	Основний засіб – необоротний актив, що призначений для господарської діяльності, тобто планується використовувати в господарській діяльності.
Н.А. Литнева, Л.І. Малявкіна, Т.В. Федорова [3, с. 496]	Основні засоби – це частина майна, яка виступає в ролі коштів праці під час виробництва продукції, виконання робіт чи надання послуг або для управління організацією протягом періоду, що перевищує 12 місяців, або звичайного операційного циклу, якщо він перевищує 12 місяців.
Л.К. Сук, П.Л. Сук [4, с. 647]	Основні засоби підприємства, установи – це сукупність матеріально-речових цінностей, що діють в натуральній формі протягом тривалого часу як у сфері матеріального виробництва, так і в невиробничій сфері.
Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна, В.І. Кисла [5, с. 536]	Основні засоби – це засоби праці, які використовуються (експлуатуються) впродовж тривалого часу, зберігаючи свою первісну фізичну форму, та переносять свою вартість на вироблений продукт частинами протягом декількох виробничих циклів внаслідок фізичного та морального зносу
А.М. Коваленко [6, с. 1024]	Основні засоби – це матеріальні активи з очікуваним терміном корисного використання більше одного року (або протягом операційного циклу, якщо він більше року), які підприємство утримує задля використання під час виробництва чи поставки товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам, виконання адміністративних та соціальних функцій.
О.Г. Агрес [7, с. 20]	Основні засоби – це засоби праці у формі матеріальних активів, які утримує підприємство задля використання у виробничому процесі або виконання адміністративних чи соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання яких становить більше одного року, не змінюючи своїх форм та розмірів, вартість яких є не меншою за законодавчо встановлений розмір та поступово переноситься за ступенем фізичного спрацювання та (або) морального старіння на вартість готової продукції шляхом проведення амортизаційних відрахувань.
О.В. Коваленко, І.В. Громова [8, с. 20]	Основні фонди – це частина засобів виробництва, які діють у процесі виробництва протягом тривалого періоду, зберігають впродовж усього періоду натурально-речовинну форму та переносять свою вартість на продукцію частинами за ступенем зносу у вигляді амортизаційних відрахувань.
Ю.В. Неміш [9, с. 181]	Основні засоби – це вартісним чином виражені ресурси, які утримуються суб'єктом господарювання задля використання в процесі виробництва, постачання товарів та послуг, здавання в оренду іншим особам або виконання соціально-культурних функцій, очікуваний строк експлуатації яких становить не менше одного року чи визначається межами операційного циклу понад одного року, вартість яких зменшується в процесі використання.
Н.Д. Бабяк [10, с. 177]	Основні засоби – це активи з терміном корисного використання більше одного року, які використовуються на підприємствах у декількох операційних циклах задля отримання економічної вигоди, не втрачаючи матеріально-речової форми, та переносять свою вартість на знову створену продукцію частинами у вигляді нарахованих амортизаційних відрахувань.

Джерело: згруповано авторами за джерелами [1–10]

1) сьогодні відсутні методичні основи обґрунтованого визначення вихідної оцінки основних засобів, що є досить важливим;

2) некоректне використання поняття «справедлива вартість» в П(С)БО, оскільки ринкові ціни

не можна назвати справедливими, адже вони не можуть бути одночасно справедливими для двох учасників ринку, а саме продавця й покупця;

3) під час вибору об'єктивного методу оцінювання основних засобів необхідно мати на увазі,

Таблиця 2

Трактування сутності поняття «основні засоби» в нормативно-правових актах

Джерело	Визначення
Податковий кодекс України [11]	Основні засоби – матеріальні активи, зокрема запаси корисних копалин, наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних та архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 6 000 грн., невиробничих основних засобів та нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання в господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 6 000 грн. та поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом, а очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).
Господарський кодекс України [12]	Основними фондами виробничого та невиробничого призначення є будинки, споруди, машини та устаткування, обладнання, інструмент, виробничий інвентар та приладдя, господарський інвентар та інше майно тривалого використання, що віднесено законодавством до основних фондів.
П(С)БО 7 «Основні засоби» [13]	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує задля використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або виконання адміністративних та соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік). Об'єкт основних засобів – це закінчений пристрій з усіма пристосуваннями та приладдям до нього; конструктивно відокремлений предмет, призначений для виконання певних самостійних функцій; відокремлений комплекс конструктивно з'єднаних предметів однакового або різного призначення, що мають для свого обслуговування загальне пристосування, приладдя, керування та єдиний фундамент, унаслідок чого кожен предмет може виконувати свої функції, а комплекс – певну роботу тільки в складі комплексу, а не самостійно; інший актив, що відповідає визначенню основних засобів, або частина такого активу, що контролюється підприємством.
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16) «Основні засоби» [14]	Основні засоби – це матеріальні об'єкти, які утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для здавання в оренду або для досягнення адміністративних цілей; використовуватимуть за очікуванням протягом більше одного періоду.
Постанова Національного банку України «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банку України» від 20 грудня 2005 р. № 480 [15]	Основні засоби – матеріальні активи, які банк утримує задля використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, здавання в лізинг (оренду) іншим особам або виконання адміністративних та соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).
Наказ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації «Про затвердження Державного класифікатора України «Класифікація основних фондів»» від 19 серпня 1997 р. № 507 [16, с. 144]	Основні фонди – це матеріальні цінності, експлуатаційний період і вартість яких перевищують один календарний рік та 15 неоподаткованих мінімумів доходів громадян відповідно.

Джерело: згруповано авторами за джерелами [11–16]

Характеристика бухгалтерського та податкового обліку основних засобів

Критерій	П(С)БО 7	ПКУ
Визначення основних засобів	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або виконання адміністративних та соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).	Основні засоби – матеріальні активи, зокрема запаси корисних копалин, наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних та архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 6 000 грн., невиробничих основних засобів та нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання в господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 6 000 грн., а також поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом, а очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад одного року (або операційний цикл, якщо він довший за рік).
Групи основних засобів	<ol style="list-style-type: none"> 1) Земельні ділянки; 2) капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом; 3) будівлі, споруди та передавальні пристрої; 4) машини та обладнання; 5) транспортні засоби; 6) інструменти, прилади, інвентар (меблі); 7) тварини; 8) багаторічні насадження; 9) інші основні засоби. 	
Методи нарахування амортизації	Прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний, виробничий.	Прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний.
Вибір методу амортизації підприємством	Метод нарахування амортизації підприємство вибирає самостійно.	Здійснюється підприємством за методом, визначеним у Наказі про облікову політику відповідно до встановлених ПКУ обмежень.
Строк корисного використання основних засобів	Встановлюється підприємством самостійно з урахуванням переліку визначених факторів.	ПКУ встановлює обов'язкові мінімально допустимі строки корисного використання основних засобів.
Період нарахування амортизації	Нарахування амортизації проводиться щомісячно від місяця, що настає за місяцем введення об'єкта основних засобів в експлуатацію, а зупиняється на період його реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання, консервації та інших видів поліпшення й консервації.	

Джерело: згруповано авторами за джерелами [11; 13]

що не існує такої оцінки, яка б задовольняла вимоги всіх користувачів фінансової звітності.

Іншою проблемою є те, що в літературі не існує єдиної думки про найкорисніший або найдоцільніший метод амортизації основних засобів.

Отже, в питанні вибору методу нарахування амортизації пропонуємо виходити з двох позицій:

– принцип обачності (найбільше принципу обачності відповідає метод зменшення залишкової вартості, за якого нараховується найбільша сума амортизації в перші роки використання об'єкта);

– очікуваний спосіб отримання економічних вигід від використання об'єктів.

Також для нарахування амортизації досить важливим є визначення адекватного терміну корисного використання об'єкта, який би не впливав на викривлення інформації про основні засоби у фінансовій звітності.

Така проблема різниці терміну корисного використання можлива, коли однотипні об'єкти використовуються на різних підприємствах, тому вважаємо доцільним законодавчо встановити мінімальну межу корисного використання різних видів основних засобів та відмовитись від регулювання цих питань в податковому обліку. Це зробить неможливим заниження терміну використання основних засобів підприємствами.

Отже, за результатами дослідження можна запропонувати такі шляхи вдосконалення обліку основних засобів:

1) вибір оптимальної за складом та обсягом облікової інформації, яка забезпечить

реалізацію тих завдань, які поставлені перед обліком основних засобів;

2) розроблення та запровадження раціональних схем документообігу, що давали б змогу своєчасно виконувати поставлені завдання за мінімальних витрат трудових, матеріальних та фінансових ресурсів;

3) вдосконалення змісту та складу носіїв інформації з обліку основних засобів (провівши аналіз змін у законодавчій базі щодо обліку основних засобів, ми довели, що окремі графи типових форм первинних документів втратили свій зміст і на підприємствах не використовуються; наприклад, це такі реквізити, як код норми амортизаційних відрахувань, джерело придбання, дата початку сплати за основні засоби);

4) суцільний облік основних засобів в умовах комп'ютерних технологій, що викликане необхідністю оперативного одержання відомостей про рух основних засобів, своєчасного та правильного розрахунку сум амортизації, визначення зносу відповідно до встановлених норм тощо.

Висновки з цього дослідження. Бухгалтерський облік основних засобів потребує вдосконалення в методико-організаційних аспектах, а також узгодженості законодавчо-нормативних документів, в яких наявні суттєві розбіжності. Отже, запропоновані шляхи вдосконалення нормативної бази бухгалтерського обліку основних засобів дадуть змогу гармонізувати вітчизняний облік з міжнародними стандартами та зменшити невідповідності й проблемні питання обліку основних засобів.

Таблиця 4

Проблемні аспекти порядку нарахування амортизації та шляхи їх вирішення

Джерело	Проблемне питання	Причини	Шляхи вирішення
П(С)БО 7, п. 29	Нарахування амортизації розпочинається з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для використання.	Виникає неоднозначність трактування початку нарахування амортизації, якщо об'єкт не потребує монтажу.	Встановити необхідність нарахування після місяця, в якому об'єкт основних засобів було введено в експлуатацію, що документально підтверджено.
П(С)БО 7, п. 24	Термін корисного використання об'єктів основних засобів.	Заниження терміну корисного використання підприємствами.	Встановити мінімальний термін корисного використання різних видів основних засобів.
П(С)БО 7, п. 22	Відсутність можливості нарахування амортизації окремих частин об'єктів основних засобів, якщо вони мають різний термін використання.		Відображення дооцінки та уцінки основних засобів на рахунках додаткового капіталу.

Джерело: згруповано авторами за джерелом [13]

ЛІТЕРАТУРА:

1. Завадський Й.С., Осовська Г.В., Юшкевич О.О. Словник економічних термінів: менеджмент, маркетинг, підприємництво: навч.-метод. посібник. Житомир: ЖІТІ, 1999. 444 с.
2. Гречко С.М. Особливості визнання основних засобів в цілях бухгалтерського обліку та оподаткування. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2011. № 3 (21). Ч. 2. С. 23–31.
3. Лытнева Н.А., Малявкина Л.И., Федорова Т.В. Бухгалтерский учет: учебник. Москва: ФОРУМ; ИНФРА-М, 2006. 496 с.
4. Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ, 2012. 647 с.
5. Верхоглядова Н.І., Шило В.П., Ільїна С.Б. та ін. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч.-практ. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 536 с.
6. Бухгалтерський облік в Україні. Від теорії до практики / за ред. А.М. Коваленко. Дніпропетровськ: Баланс-Клуб, 2006. 1024 с.
7. Агрес О.Г. Економічна ефективність використання основних засобів сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)»; Львівський нац. аграр. ун-т. Львів, 2013. 20 с.
8. Коваленко О.В., Громова І.В. Напрями підвищення ефективності використання основних фондів підприємства. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2014. Вип. 7. С. 20–27.
9. Неміш Ю.В. Поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях. Аграрна економіка. 2012. Т. 5. № 3–4. С. 181–187.
10. Бабяк Н.Д. Амортизаційні відрахування як фінансове джерело відтворення основних засобів підприємств. Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка». 2005. № 10 (82). С. 177–185.
11. Податковий кодекс України від 20 грудня 2010 р. № 2755-VI зі змінами і доповненнями // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
12. Господарський кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18–22. С. 144.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 «Основні засоби»: затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 зі змінами і доповненнями // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
14. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ) // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010.
15. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банку України: Постанова Правління Національного банку України від 20 грудня 2005 р. № 480. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0040-06>.
16. Про затвердження Державного класифікатора України «Класифікація основних фондів»: Наказ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 19 серпня 1997 р. № 507. URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=269821.

REFERENCES:

1. Zavadskiy Y.S. Slovnnyk ekonomichnykh terminiv: menedzhment, marketynh, pidpriemnytstvo / Y.S. Zavadskiy, H.V. Osovskya, O.O. Yushkevych: [Navch.-metod. posibnyk]. – Zhytomyr: ZhITI, 1999. – 444 s.
2. Hrechko S.M. Osoblyvosti vyznannia osnovnykh zasobiv v tsiliakh bukhhalterskoho obliku ta opodatkuvannia / S.M. Hrechko // Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu. – 2011. – № 3(21). – Ch. 2. – S. 23–31.
3. Lytneva N.A. Bukhhalterskiy uchet: [uchebnik] / N.A. Lytneva, L.I. Malyavkina, T.V. Fedorova. – M.: FORUM; INFRA-M, 2006. – 496 s.
4. Suk L.K. Finansovyi oblik : [navch. posib.] / L.K. Suk, P.L. Suk. 2-he vyd., pererob. i dop. – K., 2012. – 647 s.
5. Bukhhalterskiy finansovyi oblik: teoriia ta praktyka: [navch.-prakt. posib.] / N.I. Verkhohliadova, V.P. Shylo, S.B. Iliina [ta in.]. – K.: Tsentri uchbovoi literatury, 2010. – 536 s.
6. Bukhhalterskiy oblik v Ukraini. Vid teorii do praktyky / za red. A.M. Kovalenko. – Dnipropetrovsk: Balans-Klub, 2006. – 1024 s.
7. Ahres O.H. Ekonomichna efektyvnist vykorystannia osnovnykh zasobiv silskohospodarskykh pidpriemstv: avtoref. dys. k. e. n.: spets. 08.00.04 "Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy (za vydamy ekonomichnoi diialnosti)" / O.H. Ahres; Lvivskiy nats. ahrar. un-t. – Lviv, 2013. – 20 s.
8. Kovalenko O.V. Napriamy pidvyshchennia efektyvnosti vykorystannia osnovnykh fondiv pidpriemstva / O.V. Kovalenko, I.V. Hromova // Ekonomichniy visnyk Zaporizkoi derzhavnoi inzhenernoi akademii. – 2014. – Vyp. 7. – S. 20–27.

9. Nemish Yu.V. Poniattia «osnovni zasoby» u suchasnykh naukovykh doslidzhenniakh / Yu.V. Nemish // *Ahrarna ekonomika*. – 2012. – Т. 5. – № 3–4. – С. 181–187.

10. Babiak N.D. Amortyzatsiini vidrakhuvannia yak finansove dzherelo vidtvorennia osnovnykh zasobiv pidpriemstv / N.D. Babiak // *Visnyk Sumskoho derzhavnoho universytetu. Seriya "Ekonomika"*. – 2005. – № 10 (82). – С. 177–185.

11. Podatkovyi kodeks Ukrainy vid 20.12.2010 r. № 2755-VI zi zminamy i dopovnenniamy. // Ofitsiinyi sait Verkhovnoi rady Ukrainy. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

12. *Hospodarskyi kodeks Ukrainy // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. – 2003. – № 18–22. – С. 144.

13. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku № 7 "Osnovni zasoby", zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27 kvitnia 2000 r. № 92 zi zminamy i dopovnenniamy // Ofitsiinyi sait Verkhovnoi rady Ukrainy. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

14. Mizhnarodni standarty finansovoi zvitnosti (MSFZ, MSFZ dlia MSP, vkluchaiuchy MSBO ta tлумachennia KTMFZ, PKT) // ofitsiinyi sait Verkhovnoi rady Ukrainy. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010.

15. Postanova Pravlinnia Natsionalnoho banku Ukrainy "Pro zatverdzhennia Instruksii z bukhhalterskoho obliku osno- vnykh zasobiv i nematerialnykh aktiviv banku Ukrainy" vid 20.12.2005 r. № 480 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0040-06>.

16. Nakaz Derzhavnoho komitetu Ukrainy po standartyzatsii, metrolohii ta sertyfikatsii "Pro zatverdzhennia Derzhavnoho klasyfikatora Ukrainy "Klasyfikatsiia osnovnykh fondiv"" vid 19.08.1997 r. № 507 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=269821.